

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ЗАСАДАХ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОГО ПІДХОДУ

УДК 378.937

Булгаков Р. Ю.

Стаття присвячена висвітленню провідних положень щодо обґрунтування педагогічних умов професійної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови на засадах мультикультурного підходу. Розкрито концептуально-методологічний апарат дослідження, який враховує надбання вітчизняних та європейських науковців щодо сутності та перспектив впровадження засобів мультикультурного підходу в зміст іноземної педагогічної освіти. Конкретизовано дослідницьку позицію щодо професіоналізму сучасного вчителя іноземної мови як організатора й суб'єкта мультикультурної мовної освіти.

Ключові слова: професійна підготовка, вчитель іноземної мови, мультикультурний підхід, мультикультурна мовна освіта, іноземна педагогічна освіта.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ЗАСАДАХ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОГО ПІДХОДУ

Булгаков Р. Ю.

Стаття посвящена рассмотрению основных положений, обосновывающих педагогические условия профессиональной подготовки будущего учителя иностранного языка на принципах мультикультурного подхода. Раскрыт концептуально-методологический аппарат исследования, учитывающий достижения отечественных и европейских учёных относительно сущности и перспектив внедрения средств мультикультурного подхода в содержание иноязычного педагогического образования. Конкретизирована исследовательская позиция относительно профессионализма современного учителя иностранного языка как организатора и субъекта мультикультурного языкового образования.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, учитель иностранного языка, мультикультурный подход, мультикультурное языковое образование, иноязычное педагогическое образование.

PEDAGOGY CONDITIONS OF THE PROSPECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHER EDUCATION BASED ON MULTICULTURAL APPROACH PRINCIPALS

Bulgakov R. Y.

The article covers the main points that explain pedagogy conditions of the prospective Foreign Language teacher education based on multicultural approach principals. The concepts and methods of the research are

7. Плахова О. А. Английские сказки в этнолингвистическом аспекте : дис. ... кандидата филол. наук : 10.02.04 / Плахова Ольга Александровна. - Нижний Новгород, 2007. - 221 с.

8. Пропп В. Я. Фольклор и действительность / В. Я. Пропп. - М. : Наука, 1976. - 325 с.

9. Скороходько С. А. Жанровое и национальное своеобразие текста и перевод реалий: (на материале волшебной сказки): автореф. ... дис. канд. филол. наук: 10.02.04 / С. А. Скороходько. - Одесса, 1991. - 16 с.

CHARACTERISTICS OF THE ENGLISH FAIRY TALE AS AN INTEGRATED EDUCATIONAL SUBJECT

Inna Leonidivna Mirkovich

Abstract. *The article discloses the problem of integrated teaching approach in secondary school education. Foreign language integrated teaching on the basis of the English authentic fairy tales is highlighted. The notion «fairy tale» given by different scholars is under study in the article. The characteristics of the fairy tale, its Structural components, peculiarities of the English authentic fairy tale in comparison with the Slavic fairy tale have been brought to light.*

In the article the author states that the subject of teaching includes four integration components: general educational knowledge, country study knowledge, foreign folklore knowledge and educational influence. The realization of these components in one educational process will lead to simultaneous development of pupil's skills to orient in surrounding environment, skills of tolerant behavior with people of other nations, skills of adequate socializing behavior in society and foreign language speech skills.

The author indicates that even having integration of fairy tale components in the teaching process can't provide the high level of English speech development without its special investigation. It should be mentioned that such investigation can't be one-sided. It must have a complex of methodical actions which can effectively influence both on learning and reproduction of fairy tales material: These methodical actions can be fulfilled in four stages corresponding to the stages of any material learning according to psychology theory. These stages are the following: 1) material perception, in our case, linguistic and semantic; 2) comprehension, in our case, correlation of the acquired new linguistic knowledge and content knowledge with the knowledge already existing in the child's mind; 3) memorization of the comprehended material, in our case, designated and non-designated multiple repetition; 4) application of the acquired linguistic and content knowledge both in the process of ready-made speech reproduction, changed Speech reproduction according to the given pattern and finally pupil's own speech: Here the author means fairy tale dramatization by roles, fairy tale dramatization with the characters' actions changing, interpersonal communication with the use linguistic and content knowledge acquired in the process of fairy tale learning.

developed, taking into account the achievements of country's and European researchers concerning the essence and perspectives of multicultural approach implementation into Foreign Language teacher education curriculum. The research standpoint concerning professionalism of nowadays Foreign Language teacher as of both multicultural language education subject and manager.

Key words: *professional training, foreign language teacher, multicultural approach, multicultural language education, Foreign Language teacher education.*

Постановка проблеми. Європеїзація мовної освіти як один з напрямків удосконалення української освітньої системи висуває високі вимоги до тих, хто навчає, і до тих, хто навчається, оскільки має установку на підготовку фахівців нової генерації, здатних до активного життя в умовах плюрилінгвізму і полілогу культур. Цим пояснюється факт надання статусу пріоритетної галузі професійній освіті майбутнього вчителя іноземних мов, оскільки головна мета його професійної діяльності полягає в тому, щоб сприяти розвитку цілісної особистості того, хто вивчає мову, та його самоусвідомлення шляхом збагачення досвіду, розуміння відмінностей між іншими мовами та культурами [2, с. 9].

Аналіз основних досліджень і публікацій, ступінь наукового опрацювання проблеми. Аналіз робіт українських учених показує, що різні аспекти проблеми професійної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови у відчизняних (В. Баркасі, Л. Годубенко, О. Карпенко, М. Князян, Л. Морська) та зарубіжних (В. Базова, В. Базуріна, В. Гаманок, О. Коваленко, Н. Колесніченко, Н. Махия, І. Самойлокевич) вищих навчальних закладах ставали предметом дослідження. Однак, не зважаючи на досягнення вітчизняної педагогічної теорії та практики іноземної освіти, до цього часу не було запропоновано цілісної концепції організації професійної підготовки майбутніх вчителів іноземної мови на принципах мультикультурного підходу, різні особливості якого розглядалися у роботах зарубіжних авторів (Г. Віллемс, М. Гренфелл, М. Келлі, Дж. Річардс), що є недостатньо висвітленими у вітчизняному педагогічному дискурсі.

Формулювання мети статті. З огляду на потреби освітньої практики, мета поданої статті полягає в обґрунтуванні педагогічних умов професійної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови на засадах мультикультурного підходу.

Виклад основного матеріалу. Реалізація ідей мультикультуралізму як нової філософії взаємодії в мультикультурному світі, що покликана здійснювати політику злагоди та стабільності, сприяти культурному плюралізму та захищати культурне різноманіття в освітній системі, свідчить про вирішальну роль учителя в цьому процесі. У зв'язку з цим у педагогіці зарубіжної та вітчизняної вищої школи проблема професійної підготовки вчителя в умовах інтенсивного розвитку мультикультурного освітнього простору значно актуалізувалася.

Необхідність у підготовці педагогічних кадрів у цілому та вчителів іноземної мови зокрема, готових реалізувати у своїй професійній діяльності принципи мультикультурного підходу в освіті та виховання учнів, є закріпленою в низці державних документів: Конституції України, законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту»; Постановках Верховної Ради України від 21.06.2001 р., № 2551-III «Про стан, напрями реформування і

фінансування освіти в Україні», від 05.04.2004 р., № 1443-15 «Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні»; Постановах Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 р., № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра», від 23.11.2011 р., № 1341 (1341-2011-п) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»; Указах Президента України від 17.04.2002 р., № 347 «Про» Національну доктрину розвитку освіти», від 04.07.2005 р., № 1013 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», від 30.10.2010 р., № 926/2010 «Підходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні», від 25.06.2013 р., № 344/2013 «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», а також відповідних рішеннях вищих навчальних закладів. В означених документах зазначено, що:

- реформування освіти в Україні полягає в тому, щоб забезпечити умови для розвитку творчої самореалізації кожного громадянина, виховання покоління, здатного навчатися впродовж життя, утверджувати цінності громадянського суспільства;

- освіта — основа розвитку української держави, яка завжди відображає інтереси суспільства та виконує його соціальне замовлення, формує суспільний попит на знання і перспективи. Освіта є визначальним чинником наукового, культурного, економічного, політичного, соціально-економічного потенціалу української нації, суспільства та держави, підґрунтям стратегічного розвитку добробуту людей, раціонального використання національних ресурсів, утвердження конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

- важливо модернізувати сучасну систему середньої та вищої освіти в Україні в контексті міжнародних вимог і можливостей XXI ст., щоб вона відповідала високим стандартам якості. Однією з умов підвищення якості шкільної освіти є забезпечення високого рівня професійних знань і педагогічної компетентності вчителів, які здійснюють освітній процес, шляхом їх залучення вже під час професійної підготовки у вищих навчальних закладах до привласнення гуманістичних цінностей світової педагогічної культури та впровадження новітніх дидактичних і виховних технологій;

- випускники педагогічних спеціальностей повинні володіти здібністю розуміти значення культури як форми людського існування та керуватися у своїй діяльності базовими культурними цінностями, сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва, готовністю до позитивного сприйняття соціальних і культурних відмінностей, шанобливого та дбайливого ставлення до історичної спадщини та етнокультурних цінностей.

Аналіз стратегічних законодавчих та освітніх документах нашої держави засвідчує, що в них декларуються принципи багатоетнічності та полікультурності, ставляться завдання, спрямовані на розвиток фундаментальної підготовки майбутнього вчителя на основі засвоєння духовної скарбниці українського народу, онтологічних, гностичних та аксіологічних компонентів цілісної полікультурної картини світу. У зв'язку з цим особливого значення набуває розвиток духовності майбутнього вчителя, що передбачає формування у нього духовних потреб, засвоєння універсальних духовних цінностей, орієнтованих на гуманістичні та демократичні ідеї. Цей процес, на думку вчених, пов'язаний з формуванням

полікультурного світогляду, що зумовлює таку організацію життя і професійної діяльності сучасного вчителя, за якої він має бути відкритим до сприйняття культур інших народів. Національне при цьому набуває ознак ґрунтовності, оскільки полікультурний соціальний, зокрема й освітній простір, має функціонувати як цілісна система полілогу культур як на загальнодержавному рівні, так і її окремих регіонів [1, с. 20].

Натомість, як зазначає К. Яценко [6], для цього бракує передусім соціально-філософських розвідок, присвячених вивченню феномену мультикультуралізму як динамічного соціокультурного утворення, а також міждисциплінарних досліджень вітчизняних наукових студій з мультикультурної проблематики, не зважаючи на значущість наукового доробку українських науковців, які вивчали різні аспекти мультикультуралізму: від його онтологічних засад до осмислення перспектив реалізації у суспільстві мультикультурної політики й освіти. У результаті проведених досліджень виокремлено фундаментальні принципи функціонування мультикультуралізму, серед яких: диференціація та інтенсифікація міжкультурної взаємодії; потенційна незалежність його функціонування у соціумі; одночасне посилення культурної гетерогенності суспільств та прагнення культурних груп до самоізоляції. Визначено основні причини виникнення мультикультуралізму, якими стали: демократичний рух соціокультурного маргінесу західних суспільств за свої права у другій половині 60-х років XX століття та зміна демографічної структури цих суспільств внаслідок безпрецедентного зростання міграцій [6, с. 21].

В працях вищеозначених українських науковців встановлено, що визначальною характеристикою сучасного світу є культурне розмаїття, значущість якого в подальшому буде лише зростати. Зумовлено це тим, що національні суспільства, до яких слід віднести й Україну, нині розвиваються в умовах глобальної інтеграції, поглиблення взаємодії культур, стрімкого зростання міжкультурних комунікаційних процесів за одночасного посилення факторів, що ведуть до диференціації соціумів у ході політичних і соціально-економічних трансформацій. Суперечливий вплив цих процесів на суспільний розвиток зумовлює необхідність розв'язання багатокультурними суспільствами низки стратегічних завдань, зокрема, таких як:

- збереження й розвиток усіх культурних складових соціуму;
- підтримка культурного розмаїття як фактора протидії наслідкам глобалізації;
- вирішення міжкультурних протиріч шляхом реалізації рівноправного діалогу між сторонами конфлікту;
- консолідація суспільства навколо спільних для усієї нації цінностей [6, с. 20].

При цьому переважна більшість українських філософів та політологів дотримується думки, що однією з альтернативних стратегій суспільного розвитку, спрямованих на вирішення зазначених вище проблем в Україні, є мультикультуралізм, який як факт культурного різноманіття був відомий уже досить давно, хоча не визнавався як феномен. Через це визначення цього явища як наукової міждисциплінарної категорії виникло набагато пізніше (в кінці 80-х років XX ст.), зокрема, спочатку означаючи щось цілком невинне: повага більшості до меншин, рівний статус різних культурних традицій, право індивідів на вибір власної ідентичності.

В наступний час в межах українського соціально-філософського дискурсу мультикультуралізм визначається як суспільна ліберальна стратегія розвитку, ідеологічну основу якої становить обґрунтування примату етнокультурного розмаїття над гомогенністю суспільств, рівноправ'я будь-яких культурних форм та толерантності у відносинах між ними. Його структурна побудова містить: теоретичні рівні осмислення мультикультуралізму (демографічно-описовий, програмно-політичний, ідеологічно-нормативний, соціально-трансформативний, історичний); моделі практичної реалізації мультикультурних програм у культурології, психології, етнології, педагогіці [6, с. 20].

При цьому, якщо закордонна науково-педагогічна думка пропонує широкий спектр теоретичних інтерпретацій мультикультуралізму в освіті, кожна з яких не заперечує «напрацювань» і досягнень попереднього етапу, а уточнює їх зміст у відповідності до найбільш актуальних питань сучасності, то на відміну від цього, вітчизняний педагогічний дискурс мультикультуралізму є суперечливим, будучи у початковій стадії наукової рефлексії. Найчастіше в роботах українських науковців мультикультуралізм в педагогіці та освіті визначається досить розмито, оскільки не досить критично запозичуються думки російських авторів, які його визначають, як:

- факт культурного різноманіття в освіті та спосіб відносин з цим фактом як з реальністю (В. Малахов);

- ідеологія багатокультурної освіти, в якій нема «панівної культури», яка виробляє способи та заходи «протистояти расизму, упередженності, ксенофобії, забобонам, етноцентризму, ненависті, що базується на культурних відмінностях» (Г. Дмитрів);

- особлива форма інтегративної ідеології, через яку поліетнічні, полікультурні національні громади реалізують стратегії соціальної злагоди та стабільності на принципах рівноправного співіснування різних форм культурного життя, охоплюючи й освіту (А. Куропятник);

- спосіб обґрунтування плюралістичної культурної піраміди в системі освіти, що приходить на зміну логоцентричній, що пропонує нове «ідеальне» та часто утопічне бачення у відповідності або за контрастом до поняття суспільства та культури різноманіття (М. Тлостанова);

- стратегія освіти, яка спрямована на підтримку розділовальних ліній та яка виділяє спільне з багатоманітності, тобто не просто як констатація культурної багатоманітності (В. Федотова);

- альтернативна освітня парадигма, фундаментальними засадами якої проголошено рівноправність будь-яких культурних форм, пріоритет «культурного розмаїття» над етнокультурною гомогенністю та максимальна толерантизація міжкультурних відносин (Л. Коненкова).

На думку В. Кременя, на сучасному етапі модернізації української держави, а також національної системи вищої освіти, які інтегрують у європейський і світовий культурний та науково-освітній простір, «... не спрацював не політичний курс на мультикультурність та взаємну толерантність, а зазнав невдачі оптимістичний і децю наївний погляд на цю проблему. Судячи з усього, для вирішення проблеми мультикультурності необхідна як мінімум зміна декількох поколінь, тривала і копітка освітня робота. Врешті-решт, розуміння того, що формування мультикультурного суспільства - це не асиміляція, не розкошегарювання «плавильного котла», а тривала адаптація й справжня

інтеграція зі збереженням етнічної й культурної ідентичності при взаємній повазі культур і звичаїв одне одного» [3, с. 6]. При цьому вчений вважає, що не варто вдаватися до механічного запозичення і копіювання зарубіжного досвіду мультикультурної освіти. Необхідно переконатися у дієвості та адаптації цього досвіду до загальнокультурних, соціально-економічних та інституційних умов українського суспільства, здійснюючи аналіз переваг та недоліків його впровадження в українській освітній простір.

З огляду на важливість світоглядного орієнтиру, який міститься в означеному висновку, ми припустили, що першою педагогічною умовою, необхідною для організації професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов на засадах мультикультурного підходу, є дотримання міждисциплінарного контексту у розкритті методологічних настанов та основоположних понять зарубіжної теорії мультикультуралізму в освіті.

Розглядаючи мультикультуральність як інтегративну особистісно-професійну якість сучасного вчителя, що відображає його спрямованість на ідеї соціокультурної толерантності та плюралізму, Н. Якса вважає, що вона є основою більш складного новоутворення його особистості як педагога-професіонала - мультикультурної компетентності. Остання зумовлює здатність учителя ефективно залучатися до соціальних процесів полікультурного суспільства, здійснювати міжкультурну взаємодію, враховувати поліетнічний склад суб'єктів навчально-виховного процесу, вживаючи його характеристики та особливості для вирішення педагогічних завдань у сфері мультикультурної освіти [5, с. 149]. Мультикультуральність, на думку автора, у своїй структурі розпадається на:

- цінності-цілі, що, відображаючи запити суспільства відносно мультикультурної освіти, а також стан і можливості психолого-педагогічної науки, що "виробляє стратегії з їх ефективною реалізацією, проявляються в професійно-педагогічному світогляді вчителя у формі настанов на організацію освітньо-виховної діяльності з позицій мультикультуралізму;

- цінності-змісту, що об'єктивуються у педагогічній свідомості вчителя у вигляді провідних ідей, закономірностей, понять, принципів і технологій мультикультурної освіти;

- цінності-засоби, в якості яких виступають різноманітні елементи народної культури (матеріальні – предмети праці, побуту, прикладного мистецтва; духовні – релігія, звичаї, фольклор; соціонормативні – обряди, норми, етикет) [5, с. 152].

Мультикультурна компетентність учителя іноземної мови у педагогічних дослідженнях розглядається у наступних аспектах: як толерантність до іншомовної культури (Р. Бікітєєва, Н. Янкін, А. Писаренко); як здібність до реалізації діалогу культур (Т. Поштарєва); як спосіб подолання соціальної несправедливості та готовності до взаємодії з представниками різних етнокультур (А. Джалалова); як синонім міжкультурної компетентності, яка ґрунтується на сукупності знань, які забезпечують розуміння культури і механізмів її прояву в людській поведінці, сутності процесу міжкультурної комунікації, механізмів культурного розвитку особистості, прояву культурних відмінностей у діяльності та поведінці людей; знайомство з історією і культурою народів, національними особливостями та їх проявом у повсякденному і діловому житті; правилами міжкультурного спілкування і володіння методами кроскультурного аналізу

інтересів і мотивів професійної діяльності, спрямованих на ознайомлення з іншими культурами (С. Радул). Отже, аналіз феномену мультикультурної компетенції дозволив виділити її основні функції:

- культуробуттєву, що сприяє сприйняттю різних ментальностей, відображених у етнокультурах, історичному досвіді етносу, який є базою для організації життєдіяльності кожного суб'єкту професійного мультикультурного соціуму;
- ціннісну, спрямовану на трансляцію ціннісних уявлень різних етнокультур у перетворювальну діяльність з оновлення професійної культури;
- інтеграційну, націлену на збереження самотності окремих культур і єдності держави в умовах мультикультурності з допомогою законів і норм, що регулюють соціальні та професійні відносини між людьми [4, с. 58].

В цілому, автори однакові у думці, що мультикультурну особистість вирізняють на когнітивному рівні: уявлення про зразки та цінності світової культури, про культурно-історичний та соціальний досвід різних країн і народів; на ціннісно-мотиваційному рівні: соціально-настановчі та ціннісно-орієнтаційні схильності до міжкультурної комунікації та обміну, а також толерантність та емпатія до інших країн, народів, культур і соціальних груп; на діяльнісно-поведінковому рівні – здібність активно взаємодіяти з представниками різних культур при збереженні власної культурної ідентичності.

З урахуванням даної закономірності ми зробили припущення, що актуалізація особистісного смислу учнів у набутті ознак мультикультурності є другою педагогічною умовою, необхідною для організації професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов на засадах мультикультурного підходу.

Висновки. Перед педагогічною наукою на сучасному етапі її розвитку постає кардинальне завдання: наблизитися до найскладніших явищ освіти та виховання у сучасному світі, виявити специфіку цілісного виховного процесу та подолати його чисто емпіричне бачення, за якого зовнішні ознаки педагогічних явищ сприймаються за їх дійсну сутність. Для вирішення цих завдань все більш значущою стає розробка загальної концепції мультикультурної освіти, що виконана у руслі системного підходу та що більш адекватно відображає педагогічну дійсність, зокрема, процеси становлення особистості вчителя іноземної мови як організатора мультикультурного середовища іншомовної освіти, що відбуваються в ній.

Перспективу подальших розвідок складають способи формування професіоналізму вчителя іноземної мови як організатора мультикультурного середовища шкільної іншомовної освіти.

Література:

1. Агадуллін Р. Р. Полікультурна освіта: методолого-теоретичний аспект. Р.Р. Агадуллін // Педагогіка і психологія. – 2004. – № 3 (44). – С. 18-29.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Пер. з англ., під ред. СЮ. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Кремень В. Толерантність як імператив: національна ідентичність в добу глобалізації / В. Кремень // День. – 2011. – 11-12 берез. (№ 42/43). – С. 6.
4. Радул С. Г. Експериментальне дослідження особливостей міжкультурної компетентності у майбутніх вчителів іноземної мови / С. Г. Радул // Освіта та розвиток обдарованої особистості / Гол. ред. Н. Ф. Федорова. – К. : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2013. – № 12(19). – С. 56-60.

5. Якса Н. В. Професійна підготовка майбутніх учителів до взаємодії суб'єктів освітнього процесу в умовах полікультурності : Дис... доктора пед. наук: 13.00.04 / Наталія Володимирівна Якса. – 2009. – 380 с.

6. Яценко К. А. Мультикультуралізм як соціокультурний феномен: основні підходи та трактування / К. А. Яценко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Вип. 69. – Житомир, 2013. – С. 20-24.

PEDAGOGY CONDITIONS OF THE PROSPECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHER EDUCATION BASED ON MULTICULTURAL APPROACH PRINCIPALS

Bulgakov R. Y.

Abstract. *The article covers the leading standpoints concerning the grounds of pedagogy conditions for the prospective Foreign Language teacher education based on the multicultural approach principals, namely: adherence to interdisciplinary context in specifying methodology guidelines and basic notions of modern multiculturalism theory in education; actualization of student's individual standpoint for acquisition of multicultural features.*

Concepts and methodology of the study, which takes into account the achievements of national and Russian researchers concerning the essence and perspectives of the multicultural approach implementation in Foreign Language teacher education, was specified. The author's standpoint, concerning his understanding of the essence of the Foreign Language teacher professionalism as a subject of language multicultural education and its manager, are concertized.

The content and functions of Foreign Language teacher multicultural competence are covered. Namely, such functions as:

- culture constructive, which facilitates the perception of different mentalities, reflected in the ethnic history experience, being the basis for the everyday activity of each professional social environment member in multicultural dimension;

-value oriented, focused on idea translation of the different ethnic cultural values into transformative activity for the professional culture renewal;

-integrative, aimed at particular culture individuality preservation, as well as national unity, in the conditions of multiculturalism with the help of legislative means, which regulate people's social and professional relations.

МЕТОДИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ ОПИСАНИЯ ВЕРБАЛИЗАЦИИ КОНЦЕПТА «ЗАПАХ» В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

УДК 811.111 373.2:613.157

Митина Е.М., Шведидзе Л.Д.

Статья посвящена проблеме изучения концепта «запах», которое рассматривается на материале лексико-семантического поля «запах», отличающегося ярко выраженной лингвокультурной спецификой. В работе постулируются структурно-семантические особенности данного двуфокусного поля, представленного двумя субполями «приятные запахи» и «неприятные запахи».